AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (kibővített második tanács)
2006. május 10.*

A T-279/03. sz. ügyben,

a **Galileo International Technology LLC** (székhelye: Bridgetown [Barbados]),

a **Galileo International LLC** (székhelye: Wilmington, Delaware [Egyesült Államok]),

a **Galileo Belgium SA** (székhelye: Brüsszel [Belgium]),

a **Galileo Danmark A/S** (székhelye: Koppenhága [Dánia]),

a **Galileo Deutschland GmbH** (székhelye: Frankfurt am Main [Németország]),

a **Galileo España, SA** (székhelye: Madrid [Spanyolország]),

a **Galileo Francia SARL** (székhelye: Roissy-en-France [Franciaország]),

a **Galileo Nederland BV** (székhelye: Hoofdorp [Hollandia]),

a **Galileo Nordiska AB** (székhelye: Stockholm [Svédország]),

* Az eljárás nyelve: francia.

a **Galileo Portugal Ltd** (székhelye: Alges [Portugália]),

a **Galileo Sigma Srl** (székhelye: Róma [Olaszország]),

a **Galileo International Ltd** (székhelye: Langley, Berkshire [Egyesült Királyság]),

a **The Galileo Co.** (székhelye: London [Egyesült Királyság]),

a **Timas Ltd** (székhelye: Dublin [Írország])

(képviselik őket: C. Delcorde, J.-N. Louis, J.-A. Delcorde és S. Maniatopoulos ügyvédek, kézbesítési cím: Luxembourg)

felpereseknek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: N. Rasmussen és M. Huttunen, meghatalmazotti minőségben, segítőik: A. Berenboom és N. Van den Bossche ügyvédek, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

arra irányuló kártérítési keresete tárgyában, hogy egyrészről a Bizottság a globális műholdas rádiónavigációs rendszerrel kapcsolatos közösségi projekttel kapcsolatban hagyjon fel a „Galileo" kifejezés használatával és harmadik személyek e kifejezés használatára való biztatásával, másrészről hogy megtérítésre kerüljön a felperesek által amiatt elszenvedett kár, hogy a Bizottság a felperesek által lajstromoztatott védjegyekkel és a felperesek kereskedelmi nevével állítólag azonos megjelölést használt és terjesztett,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
(kibővített második tanács),

tagjai: J. Pirrung elnök, A. W. H. Meij, N. J. Forwood, I. Pelikánová és S. S. Papasavvas bírák,

hivatalvezető: C. Kristensen tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. november 30-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Az alapeljárás tényállása

1. *A felperesek által használt „Galileo" kifejezés*

1 A Galileo cégcsoport, amelynek a felperes társaságok a tagjai, 1987-ben alakult tizenegy észak-amerikai és európai légitársaság részvételével. A csoport a légi

közlekedéssel, utazással, szabadidős tevékenységekkel, és szállodaiparral kapcsolatban kínált és nyújtott elektronikai szolgáltatások terén – a választékra, a menetrendekre és árakkal kapcsolatos információkra vonatkozó adatokhoz való hozzáférést illetően – a világ egyik vezető cégcsoportja. Ügyfélköre alapvetően utazási irodákból, szállodai szolgáltatást nyújtó társaságokból, gépjárműkölcsönző cégekből, légitársaságokból, utazásszervezőkből és hajótársaságokból tevődik össze.

2 A „Galileo" kifejezés a felperesek kereskedelmi neveinek, cégjelzéseinek és doménneveinek egyik eleme. A Galileo International Technology LLC nevű felperes több olyan különböző nemzeti, szó- és ábrás védjegy jogosultja, amelyeket 1987 és 1990 között lajstromoztak, és amelyekben szerepel ez a kifejezés – akár egyedüli elemként, akár más elemekkel együtt –, mint például a Franciaországban 1987. szeptember 17-én, Németországban 1988. augusztus 18-án, Spanyolországban pedig 1988. október 3-án lajstromozott GALILEO szóvédjegyek.

3 A Galileo International Technology LLC nevű felperes ezenkívül több olyan közösségi védjegy jogosultja, amelyeket a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM) a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK módosított tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.) alapján lajstromozott. A következő ábrás védjegyekről van szó:

GALILEO
INTERNATIONAL

powered by Galileo

4 Az első ábrás védjegyet 1999. március 4-én lajstromozták, majd újból 2004. március 9-én, a másodikat pedig 2000. január 20-án. Az említett felperes a GALILEO szóvédjegynek is jogosultja, amelyet 2003. október 1-jén lajstromoztak. E védjegyek mindegyikét a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, 1957. június 15-én kötött, azóta felülvizsgált és módosított Nizzai Megállapodás 9., 16., 35., 38., 39., 41. és 42. osztályába tartozó áruk és szolgáltatások tekintetében lajstromozták.

5 E közösségi és nemzeti védjegyek (a továbbiakban: a felperesek védjegyei) különösen az adattovábbítás formájában történő távközlési szolgáltatások, a légi közlekedéssel, gépjárműkölcsönzéssel, utazások és szabadidős programok foglalásával kapcsolatos számítógépes programok, a szállodaipar és a vendéglátás területén nyújtott szolgáltatások, valamint elektronikus és számítógépes műszerek, számítógépek, szoftverek és szövegfeldolgozás tekintetében kerültek lajstromozásra.

2. *A Bizottság által használt „Galileo" kifejezés*

6 1999. február 10-én a Bizottság „Galileo – Európa bevonása a műholdas navigációs szolgáltatások új generációjába" címmel közleményt fogadott el (COM(99) 54 végleges). E közleménnyel a Bizottság a rádiónavigáció, a helymeghatározás és az összehangolás terén az egész világ civil felhasználóinak igényeit szolgáló, Galileo elnevezésű műholdas rendszer felállítását akarta lehetővé tenni. A Bizottság szerint a Galileo kompatibilis lenne a már meglévő két operációs rendszerrel – az amerikai GPS-sel (Global Positioning System [globális műholdas helymeghatározó rendszer]) és az orosz Glonass-szal (Global Orbiting Navigation Satellite System [globális műholdas navigációs rendszer]) –, és egy új globális műholdas navigációs rendszert alkotna: a GNSS-t (Global Navigation Satellite System [globális navigációs műholdrendszerek]). Az elképzelések szerint a Galileo-projekt kivitelezése költségeinek viselésében a kezdetektől fogva a magánszféra is részt vesz pénzügyileg.

7 1999. július 19-i, Európa bevonása a műholdas navigációs szolgáltatások új generációjába – Galileo – meghatározási szakasz című állásfoglalásával (HL C 221., 1. o.) a Tanács jóváhagyta a Bizottság említett közleményét.

8 2000. november 22-én a Bizottság az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett közleményt fogadott el a Galileóról (COM(2000) 750 végleges), amely a Galileo program meghatározási szakaszának eredményeit írja le, és kifejti annak gazdasági és pénzügyi aspektusait, valamint irányításának struktúráját. A program egymást követő szakaszait illetően a közlemény három szakaszt határoz meg: a műholdak kifejlesztésére szolgáló szakaszt (2001-től 2005-ig), a műholdak előállításából és fellövéséből álló kiépítési szakaszt (2006 és 2007), valamint az új rendszer gazdasági és kereskedelmi hasznosításának szakaszát (2008-tól kezdődően).

9 A Galileo programra vonatkozó, 2001. április 5-i állásfoglalásával (HL C 157., 1. o.) a Tanács jóváhagyta a fejlesztési szakaszhoz szükséges elemeket. Felhívta a Bizottságot arra, hogy írjon ki pályázati felhívást a magánszféra projektbe történő bevonása, valamint a Galileo által nyújtott kereskedelmi szolgáltatások meghatározása érdekében. A Tanács kiemelte az ahhoz fűződő érdeket is, hogy a magánszektor vállaljon jelentős pénzügyi kötelezettséget, amely majd lehetővé teszi a kiépítési szakaszban való részvételét.

10 A Galileo közös vállalkozás létrehozásáról szóló, 2002. május 21-i 876/2002/EK rendelettel (HL L 138., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 477. o.) a Tanács – a Bizottság javaslatára – az EK 171. cikk alkalmazásával létrehozta az említett közös vállalkozást, amelynek célja egyrészt a projekt irányításának a kutatási, fejlesztési és demonstrációs szakaszban történő biztosítása, másrészt a Galileo programra szánt pénzeszközök mobilizálása. A közös vállalkozás alapító tagjai az Európai Közösség, amelynek képviseletét a Bizottság látja el, és az Európai Űrügynökség (ASE); rajtuk kívül bármely olyan magáncég tagja lehet a vállalkozásnak, amely megfelel az e célból előírt feltételeknek.

11 A Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, 2002. október 15-i a „Galileo program jelenlegi helyzete" («État d'avancement du programme Galileo») című közleményében (HL C 248., 2. o.) a Bizottság rámutatott arra, hogy a Galileo program a kiépítés és az operatív hasznosítás szakaszában egy magánszervezet vezetésével fog zajlani. E célból a Galileo közös vállalkozásnak pályázati felhívást kell közzétennie olyan magánkonzorcium kiválasztása érdekében, amely megkapná a rendszer kiépítésére és hasznosítására vonatkozó koncessziót.

12 Az Elsőfokú Bíróság előtti eljárásban a Bizottság kiemelte, hogy az európai rádiónavigációs rendszer rendkívül fontos technológiai, gazdasági és stratégiai szempontból, lévén, hogy e technológia fejlettsége számos ipari alkalmazás fejlettségét is meghatározza. E tekintetben a Bizottság megemlíti különösen a közlekedési rendszerek irányítását (gépjárművek irányítása), a környezetvédelmi politika alakítását, a területrendezést, a meteorológiát, a geológiát, a közmunkákat, az energiaipart, a természeti és ipari kockázatok megelőzését, a polgári lakosság katasztrófa esetén szükséges védelmével kapcsolatos műveletek támogatását, a mezőgazdasági ellenőrzés politikáját, valamint a személyek fizikai védelmét. A Bizottság szerint a jövőbeli európai rendszer a következő előnyöket kínálná:

– a „nagyközönségnek" szánt, ingyenes alapon történő szolgáltatás;

– szakmai célokat szolgáló kereskedelmi szolgáltatás;

– az emberi élet kockáztatásával járó helyzetekhez – mint például a légi vagy a tengeri navigációhoz – kapcsolódó „életmentő" szolgáltatás;

– vészhelyzetek esetén a meglévő mentési rendszerek fejlesztését szolgáló kutató- és mentőszolgáltatás;

– a polgári lakosság védelmére, nemzetbiztonsági és jogvédelmi célokra fenntartott kormányzati szolgáltatás.

13 A Bizottság pontosította, hogy a fejlesztési szakasz költsége eléri az 1,1 milliárd eurót, amelyet az Európai Unió és az ASE egyenlő arányban visel. A kiépítési szakasz költségét – 2,1 milliárd euro – főként a rendszer jövőbeni koncessziójogosultja viseli. Ami a kereskedelmi hasznosítás szakaszát illeti, a Bizottság az Elsőfokú Bíróság előtti eljárásban kijelentette, hogy beindítását a 2010-es évre tervezi.

3. *A Bizottság által benyújtott közösségi védjegy-bejelentési kérelem*

14 2002. június 21-én a Bizottság a 40/94 rendelet alapján közösségi védjegybejelentési kérelmet nyújtott be egy színes ábrás megjelölés tekintetében. A megjelölés egy stilizált gömbből áll, az Európai Unió és az ASE lógójára emlékeztet, és tartalmazza a „Galileo" szót:

A védjegybejelentés a Nizzai Megállapodás szerinti 42. osztályba tartozó „kutatás-fejlesztési szolgáltatások a műholdas rádiónavigáció területén" elnevezésű szolgáltatásokra vonatkozik.

15 2003. március 14-én a Galileo International Technology LLC nevű felperes a 40/94 rendelet 42. cikke értelmében felszólalást nyújtott be e védjegy lajstromozásával szemben. 2005. szeptember 29-i határozatával az OHIM felszólalási osztálya elutasította a felszólalást. A felperes az OHIM fellebbezési tanácsa előtt megtámadta ezt a határozatot.

16 2003 augusztusában az ipari tulajdon oltalmára létesült, 1883. március 20-án Párizsban aláírt, legutóbb 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált és 1979. szeptember 28-án módosított párizsi egyezmény (*Recueil des traités des Nations unies*, 828. kötet, 11847. sz., 108. o., a továbbiakban: párizsi egyezmény) értelmében a Bizottság és az ASE Genfben benyújtotta a Szellemi Tulajdon Világszervezetéhez (WIPO) a Galileo műholdas rádiónavigációs program emblémáját.

4. *A felperesek és a Bizottság közötti levélváltás*

17 2001. április 30-i levelükkel a felperesek tiltakoztak a Bizottságnál a „Galileo" kifejezésnek a rádiónavigációs projekt elnevezésével kapcsolatos használata ellen. Azt állították, hogy e használat kárt okoz, és sérti a védjegyhez fűződő jogaikat. 2002. február 4-én a Bizottság azt válaszolta, hogy a „Galileo" kifejezésnek a projektjével kapcsolatos használata nem sérti a védjegyhez fűződő jogokat.

18 Ezt követően a felperesek és a Bizottság intenzív levelezést folytattak. A felperesek fenntartották azon álláspontjukat, hogy a Bizottság a „Galileo" kifejezést kereskedelmi összefüggésben használja, ezáltal arra ösztönözve harmadik személyeket, hogy ugyanezt tegyék, és mindez olyan árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban történik, amelyek hasonlóak a felperesek védjegyei által jelölt árukhoz és szolgáltatásokhoz. A Bizottság ezzel szemben úgy vélte, hogy a Galileo 2008-ig olyan kutatási és fejlesztési program marad, amely ezen időpontig nem teremt semmilyen kereskedelmi bevételt, és hogy a felperesek által nyújtott, foglalással kapcsolatos szolgáltatások teljesen mások, mint a műholdas helymeghatározás.

5. *A felperesek által a jelen bírósági eljárással párhuzamosan indított bírósági és közigazgatási eljárások*

19 A Galileo International Technology LLC nevű felperes a Tribunal de commerce de Bruxelles (brüsszeli kereskedelmi bíróság) előtt vitatta a „Galileo" kifejezésnek a belga Galileo Industries nevű társaság által történő használatát; e társaság a Galileo programban érdekelt nagyobb európai iparvállalalatokat tömöríti, és célja az űrkutatással kapcsolatos fejlesztési tevékenységekben való részvétel. 2003. szeptember 1-jei ítéletével a kereskedelmi bíróság elutasította a keresetet, úgy ítélve meg, hogy a felperes tevékenységi köre eltér a Galileo Industries nevű társaságétól. A felperes fellebbezéssel megtámadta e határozatot. Az ügy jelenleg függőben van a Cour d'appel de Bruxelles (brüsszeli fellebbviteli bíróság) előtt.

20 A Galileo International Technology LLC nevű felperes ezenkívül több felszólalást indított az OHIM előtt a német Astrium nevű társaság által bejelentett, „Galileo" kifejezést tartalmazó védjegyek lajstromozása ellen; e társaság a European Aeronautic Defense and Space Company (EADS) (Európai Légvédelmi és Űrhajózási Társaság) leányvállalata, amely az űrnavigáció terén az egyik legnagyobb európai vállalkozásnak számít, és amely szintén érdekelt a Galileo programban.

21 Végül ez a felperes azzal a kéréssel fordult a Landgericht Münchenhez (Deutschland) (müncheni tartományi bíróság, Németország), hogy egyrészt több áruval és szolgáltatással kapcsolatban tiltsa el az Astriumot a „Galileo" kifejezés használatától, másrészt hogy az említett használattal okozott kár megtérítése érdekében állapítsa meg az Astrium felelősségét. A müncheni bíróság 2004. február 17-én helyt adott a kérelemnek, úgy ítélve meg, hogy a szóban forgó tevékenységek hasonlóak, és az ügyben szereplő megjelölések olyan jellegűek, hogy összetévesztést okozhatnak. E határozatot az Oberlandesgericht München (müncheni fellebbviteli bíróság) a 2005. január 13-i ítéletével megerősítette, amely jogerőre emelkedett, és amely miatt az Astrium nevű társaság által benyújtott fellebbezést a Bundesgerichtshof (német szövetségi bíróság) a 2005. november 24-i végzésével elutasította.

Az eljárás és a felek kérelmei

22 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2003. augusztus 5-én benyújtott kérelmükkel a felperesek előterjesztették a jelen keresetet.

23 Az előadó bíró jelentése alapján az Elsőfokú Bíróság (második tanács) úgy döntött, hogy előzetes intézkedések elrendelése nélkül nyitja meg a szóbeli szakaszt. Ezen idő alatt több kérdést intézett a felekhez, amelyekre azok a megadott határidőn belül válaszoltak. A felek meghallgatását követően az Elsőfokú Bíróság az ügyet a második kibővített tanács elé utalta.

24 A felek szóbeli észrevételeit és az Elsőfokú Bíróság által feltett kérdésekre adott válaszait az Elsőfokú Bíróság a 2005. november 30-i tárgyaláson hallgatta meg.

25 A felperesek azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– tiltsa meg a Bizottságnak:

  – a „Galileo" kifejezésnek a műholdas rádiónavigációs rendszer projektjével kapcsolatos mindennemű használatát;

  – más harmadik személyeknek közvetlenül vagy közvetetten arra való biztatását, hogy a kifejezést ugyanezen projekt keretében használják;

  – hogy harmadik fél révén használja e kifejezést;

– kötelezze a Bizottságot, hogy az elszenvedett anyagi kár megtérítéseként egyetemlegesen 50 millió eurót fizessen a felperesek részére;

– másodlagos jelleggel, azon feltétel esetén, ha a Bizottság ragaszkodik a „Galileo" kifejezés további használatához, kötelezze őt, hogy 240 millió eurót fizessen a részükre;

– kötelezze a Bizottságot, hogy az Európai Központi Bank referencia-kamatlába alapján a kereset benyújtásától számított időponttól kezdődően számítva 2%-os késedelmi kamatot fizessen a felpereseknek;

– kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.

26 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– a keresetet a védjegyhez, a kereskedelmi névhez, és a doménnévhez fűződő jogok állítólagos megsértésére alapított részében – mint elfogadhatatlant – utasítsa el;

– a keresetet ezt meghaladó részében – mint megalapozatlant – utasítsa el;

– kötelezze a felpereseket a költségek viselésére.

Indokolás

27 Megjegyzendő, hogy a felperesek által az EK 235. cikk és az EK 288. cikk második bekezdése alapján benyújtott intézkedésre és kártérítésre irányuló kérelmek egyrészt a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló első, 1988. december 21-i 89/104/EGK tanácsi irányelv (HL 1989. L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o., a továbbiakban: az irányelv) 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja, illetve lényegében a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében őket megillető, a védjegyhez fűződő jogaik megsértésén, másrészt a felpereseknek a párizsi egyezmény 8. cikkének oltalma alatt álló cégneveik, kereskedelmi és doménneveik megsértésén alapulnak.

1. *Az elfogadhatóságról*

A felek érvei

28 A Bizottság azt állítja, hogy a kereset elfogadhatatlan, mivel a keresetlevélben felhozott egyes kifogások nem felelnek meg az egyértelműség és a pontosság megkívánt követelményének.

29 Azt illetően, hogy a felperesek felróják neki, hogy veszélyezteti nemzeti védjegyeiket, a Bizottság hangsúlyozza, hogy bár a felperesek felsorolták a jelen jogvitában állítólagosan érintett védjegyeket – különböző országokban összesen 204 védjegyet, amelyek közül 24 a Közösség tagállamaiban került lajstromozásra –, semmilyen pontos információt nem szolgáltattak arra nézve, hogy melyek az állítólagosan megsértett nemzeti rendelkezések. E pontosítások hiányában a Bizottság úgy véli, hogy nem várható el tőle, hogy kitalálja, hogy állítólag mely nemzeti rendelkezéseket sértette meg.

30 Ami a közösségi védjegyeiket illeti, a felperesek nem jelölték meg, hogy azok egyikének vagy másikának megsértése miért vonja maga után a Közösség felelősségét. A felperesek nem hivatkoztak a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdése b) pontjának különös rendelkezéseire.

31 A felperesek először is nem fejtik ki, hogy miként sérülnek a cégneveik, kereskedelmi neveik és doménneveik. Amennyiben a felperesek kizárólag a párizsi egyezmény 8. cikkére alapítják keresetüket, akkor elfelejtettek utalni azokra a vonatkozó nemzeti jogszabályokra, amelyek ezen egyezményt átültették, valamint kifejteni azokat az indokokat, amelyek alapján a Közösséget olyan egyezmény köti, amelynek nem is részese.

32 Végül a Bizottság szerint elfogadhatatlan a felperesek azon kérelme, hogy az Elsőfokú Bíróság őt utasítsa. Az EK-Szerződés ugyanis a közösségi bíróságot nem ruházza fel erre kiterjedő hatáskörrel.

33 A felperesek erre azzal válaszolnak, hogy a nemzeti jogszabályokra való pontos hivatkozás hiánya nem akadályozta meg a Bizottságot abban, hogy megértse a kereset tárgyát, és védekezését megfelelőképpen előkészítse.

34 Ami pedig a párizsi egyezmény 8. cikkét illeti, a felperesek azt állítják, hogy e rendelkezés rögzíti a kereskedelmi nevek oltalmának elvét, amely minden tagállamot köt. Ezen elv megsértésével a Bizottság jogellenes cselekedetet követett el.

35 Ami az arra irányuló kérelmet illeti, hogy az Elsőfokú Bíróság tiltsa el a Bizottságot a „Galileo" kifejezés használatától, a felperesek úgy vélik, hogy ezzel a legkisebb mértékben sem avatkoztak bele a Bizottság politikai vagy adminisztratív hatáskörének szférájába. A kérelem csupán arra irányul, hogy megszüntessék a jogellenes magatartást, valamint hogy megakadályozzák az elszenvedett károk további növekedését.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

A kereseti kérelem egyértelműségének és pontosságának követelménye

36 A Bíróság alapokmánya 21. cikkének első bekezdése, 53. cikkének első bekezdése, valamint az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 44. cikke 1. §-ának c) pontja értelmében a keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és azoknak a jogalapoknak a rövid összefoglalását, amelyekre a kérelmet alapozzák. Ezeknek az adatoknak kellőképpen egyértelműeknek kell lenniük ahhoz, hogy az alperes elő tudja készíteni védekezését, és ahhoz, hogy az Elsőfokú Bíróság dönteni tudjon a kereset tárgyában, adott esetben a kereset alátámasztására szolgáló egyéb információk nélkül is. A jogbiztonság és az igazságszolgáltatás megfelelő működésének garantálása érdekében ahhoz, hogy valamely kereset elfogadható legyen, azoknak az alapvető ténybeli és jogi elemeknek, amelyeken az alapul, ha röviden is, de koherens és érthető módon ki kell derülniük magának a keresetlevélnek a szövegéből (az Elsőfokú Bíróság T-113/96. sz., Dubois et Fils kontra Tanács és Bizottság ügyben 1998. január 29-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-125. o.] 29. pontja, valamint a T-195/00. sz., Travelex Global and Financial Services és Interpayment Services kontra Bizottság ügyben 2003. április 10-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-1677. o.] 26. pontja).

37 Az e követelményeknek való megfeleléshez a valamely közösségi intézmény által állítólagosan okozott kár megtérítésére irányuló keresetnek tartalmaznia kell azokat az elemeket, amelyek lehetővé teszik a felperes által kifogásolt intézményi magatartásnak a meghatározását, azokat az indokokat, amelyek alapján a felperes úgy véli, hogy ok-okozati kapcsolat áll fenn e magatartás és az állítólagosan elszenvedett kár között, valamint a kár jellegét és mértékét (a Travelex Global and Financial Services és Interpayment Services kontra Bizottság ügyben hozott, a fenti 36. pontban hivatkozott ítélet 27. pontja).

– A nemzeti, a Közösségen belüli és a Közösségen kívüli védjegyek

38 Ami a nemzeti védjegyek veszélyeztetésére alapított kifogásokat illeti, a keresetlevélből kiderül, hogy a felperesek szeretnék elismertetni a Bizottság felelősségét az állítólagos kár – nevezetesen a nemzeti védjegyeik alapvető funkciójának és értékének elvesztése – megtérítése érdekében. Az állítólag a Galileo megjelölés használata miatt elszenvedett kárnak a felperesek szerint a Bizottság az oka. Szerintük a Bizottság különösen azzal okozta az állítólagos kárt, hogy nem tartotta tiszteletben a védjegyhez fűződő, az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott jogokat.

39 Az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében „a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a védjeggyel összetéveszthetnek a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez".

40 A keresetlevélben az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontjára való hivatkozást kellőképpen egyértelműnek és pontosnak kell tekinteni a Közösség tagállamaiban lajstromozott 24 védjegyet illetően. Az irányelv 5. cikkének (1) bekezdése ugyanis a

védjegyoltalom által nyújtott jogokra vonatkozó szabályok Közösségen belüli harmonizációját írja elő, és meghatározza azokat a kizárólagos jogokat, amelyeket a védjegyjogosultak a Közösségen belül élveznek (a Bíróság C-355/96. sz., Silhouette International Schmied ügyben 1998. július 16-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-4799. o.] 25. pontja, valamint a C-206/01. sz., Arsenal Football Club ügyben 2002. november 12-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-10273. o.] 43. pontja). A Közösség tagállamai kötelesek voltak e rendelkezést nemzeti jogukba átültetni, és a Bizottság nem vitatta, hogy ez az átültetés az irányelv hatálya alá tartozó 24 védjegy szempontjából teljes mértékben megtörtént.

41 Következésképpen a jelen kifogásokat nem lehet elfogadhatatlannak minősíteni azon az alapon, hogy a felperesek nem szolgáltattak pontos adatokat az állítólagosan megsértett nemzeti rendelkezésekről. A Bizottság elfogadhatatlanságra vonatkozó kifogását e kérdésben tehát el kell utasítani.

42 Ami viszont a harmadik országokban lajstromozott 178 védjegyet illeti, a felperesek irányelvre való hivatkozása nem alkalmas arra, hogy a Közösségen kívüli jogszabályok által állítólagosan biztosított jogok jellegét és hatályát illetően orvosolja a pontosítás hiányát. A felperesek e kérdésben való hallgatása miatt az alperes nem tudja előkészíteni védekezését, az Elsőfokú Bíróság pedig nem tud dönteni a keresetről abban a részben, amelyben a felperesek arra hivatkoznak, hogy az állítólagos kárt ezeknek a védjegyjogoknak a megsértése okozta.

43 Következésképpen az e jogok megsértésére alapított kifogás tekintetében a keresetet elfogadhatatlannak kell minősíteni. Ezenkívül az Elsőfokú Bíróság írásban feltett kérdésére adott válaszban a felperesek elismerték, hogy nem tudnak a harmadik országokban lajstromozott védjegyek által biztosított jogokra hivatkozni.

– A jó hírnévvel rendelkező védjegyek

44 Válaszuk 40. pontjában a felperesek védjegyeik jó hírnevére hivatkoztak. Amennyiben a felperesek végeredményben az irányelv 5. cikkének (2) és (5) bekezdésére akarnak hivatkozni, akkor emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés arra korlátozódik, hogy lehetővé tegye a tagállamok számára a jó hírnévvel rendelkező védjegyek erősebb oltalmának biztosítását, egyrészt a szóban forgó áruk és szolgáltatások hasonlóságának hiányában, másrészt a megjelölésnek az áruk és szolgáltatások megkülönböztetését szolgáló céltól eltérő célra való használatával szemben. Így tehát a felperesek keresetlevelükben nem fejtették ki részletesen védjegyeik különleges jó hírnevének mibenlétét, valamint a nemzeti szabályozások által nyújtott oltalom azon módozatait, amelyekre hivatkoznak.

45 Ezért bár lehetségesnek tűnik, hogy a Bizottság magatartása miatt sérült a felperesek védjegyeinek jó hírneve, az is igaz, hogy a felperesek elmulasztották a fent említett pontosságra való követelmény betartásához szükséges jogalapra való hivatkozást. Ezért a keresetet az irányelv 5. cikke (2) és (5) bekezdésének megsértésére alapított kifogást illetően elfogadhatatlannak kell minősíteni.

– A közösségi védjegyek

46 Megjegyzendő, hogy a felperesek keresetlevelükben megemlítették „közösségi védjegyeiket és közösségi védjegybejelentéseiket", nevezetesen ötöt, továbbá hivatkoztak „a Galileo International Technology védjegyéhez és a közösségi védjegybejelentésekhez fűződő jogainak a megsértésére". Ezenkívül az 57. oldal alján található megjegyzés kifejezetten hivatkozik a „40/94 rendeletre".

47 Bár a keresetlevél nem említi meg kifejezetten a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontját, kevésbé implicit módon azért hivatkozik az e rendelkezésből eredő jogokra. Ezenkívül az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az alkalmazandó jogszabályszöveg megjelölésénél elkövetett hiba nem vonja maga után a hivatkozott kifogás elfogadhatatlanságát, amennyiben a tárgy és a kifogás rövid összefoglalása kellőképpen egyértelműen és pontosan kitűnik a keresetből (a Bíróság 12/68. sz., X kontra Bizottság ügyben 1969. május 7-én hozott ítéletének [EBHT 1969., 109. o.] 6. és 7. pontja, valamint az Elsőfokú Bíróság T-171/99. sz., Corus UK kontra Bizottság ügyben 2001. október 10-én hozott ítéletének [EBHT 2001., II-2967. o.] 36. pontja). Ebből azt a következtetést kell levonni, hogy a felperes nem köteles kifejezetten feltüntetni a kifogása alapjául szolgáló konkrét jogszabályt, feltéve, hogy érvelése kellőképpen egyértelmű ahhoz, hogy az ellenfél és a közösségi bíró nehézség nélkül be tudja azonosítani e jogszabályt.

48 A 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja a közösségi védjegy jogosultjának azonos jogokat biztosít a nemzeti védjegy jogosultja számára az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja révén biztosított jogokkal. Ez utóbbi rendelkezésre pedig ismételt jelleggel hivatkoztak a keresetlevélben. A Bizottság tehát nem tévedett a felperesek által felhozott kifogás „közösségi aspektusát" illetően, mivel ellenkérelmének 50. pontjában kifejezetten hivatkozik a 40/94 rendelet 9. cikkére.

49 Ebből adódóan a felperesek által a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontjára tett hivatkozás megfelel a fent említett pontosságra vonatkozó követelményeknek, és ezért elfogadhatónak kell minősíteni.

– A cégjelzések, kereskedelmi nevek, és doménnevek

50 A felperesek szerint cégjelzéseik összemosódnak kereskedelmi neveikkel, a doménneveik pedig kereskedelmi neveik sajátos alkalmazását képezik. Az e kijelentéssel kapcsolatban feltett kérdésre a felperesek pontosították, hogy a párizsi

egyezmény 8. cikke csak a kereskedelmi név oltalmára terjed ki, a cégjelzés oltalmára más nemzeti jogszabályok vonatkoznak. Hozzátették, hogy keresetlevelükkel azt kívánták hangsúlyozni, hogy bár a 8. cikk csak a szigorú értelemben vett kereskedelmi név oltalmára terjed ki, a cégjelzéseikhez fűződő jogaik szintén érintettek.

51 Ami a cégjelzéseik és doménneveik használatával kapcsolatos kifogásokat illeti, meg kell jegyezni, hogy a felperesek semmiféle bizonyítási elemet nem szolgáltattak ezen állítások alátámasztására. Nem nevezték meg azokat az állítólagosan megsértett nemzeti jogszabályokat és a tagállamok jogainak általános közös alapelveit, amelyek alapján a Közösségnek az EK 288. cikk második bekezdésének megfelelően meg kellene térítenie az állítólagos kárt. E kifogások nem felelnek meg a fent említett pontosság követelményének, és ezért elfogadhatatlannak kell nyilvánítani őket.

52 Ami a felpereseknek a párizsi egyezmény 8. cikke értelmében vett kereskedelmi neveire való hivatkozást illeti, igaz, hogy a kereskedelmi név a szellemi tulajdon jogát képezi, amelynek a 8. cikkben előírt oltalmát a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) tagjainak kell biztosítani, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló egyezmény (a továbbiakban: TRIPS-egyezmény) értelmében (a Bíróság C-245/02. sz., Anheuser-Busch ügyben 2004. november 16-án hozott ítéletének [EBHT 2004., I-10989. o.] 91–96. pontja).

53 Azonban még ha a WTO tagjai, beleértve a Közösség tagállamait is, kötelesek is megvalósítani a kereskedelmi nevek oltalmát, a párizsi egyezmény 8. cikke csupán azt mondja ki, hogy „a kereskedelmi nevet az unió mindegyik országa oltalomban részesíti, bejelentés vagy lajstromozás kötelezettsége nélkül, akár része az valamely gyári vagy kereskedelmi védjegynek, akár nem".

54 Ez a szöveg, amely messze áll attól, hogy meghatározza a kereskedelmi név által nyújtott oltalom terjedelmét és feltételeit, csupán kimondja az oltalom megvalósítására vonatkozó elvárást. Ezért ez a szöveg nem tekinthető úgy, hogy a kereskedelmi név által nyújtott jogokra vonatkozó szabályok harmonizálására törekszik.

55 Az irányelv 5. cikkével ellentétben, amely pontosan meghatározza „a védjegyoltalom által nyújtott jogokat", és amelynek okán az e cikkre való hivatkozás érvényesen helyettesítheti a tagállamok vonatkozó nemzeti jogára való hivatkozást (lásd a fenti 40. pontot), a párizsi egyezmény 8. cikkének szélesebb megfogalmazása – a kereskedelmi név minimális használatára vagy minimális ismertségére vonatkozó feltételekről rendelkezve – a különböző nemzeti jogalkotók számára lehetővé teszi eltérő oltalmi rendszerek létrehozását (e tekintetben lásd az Anheuser-Busch ügyben hozott, a fenti 52. pontban hivatkozott ítélet 97. pontját).

56 Az Elsőfokú Bíróság által a párizsi egyezmény 8. cikke révén biztosított oltalommal kapcsolatban feltett kérdésre válaszolva a felperesek semmilyen olyan konkrét nemzeti jogszabályra nem hivatkoztak, amely elegendő oltalmat biztosítana kereskedelmi neveik számára, és amelyet a Bizottság esetleg megsérthetett.

57 Következésképpen még ha a TRIPS-egyezmény alkalmazási területén alkalmazandó jogok oltalmára vonatkozó nemzeti szabályok az egyezmény rendelkezéseinek céljára és értelmére tekintettel alkalmazandók is (az Anheuser-Busch ügyben hozott, a fenti 52. pontban hivatkozott ítélet 55. pontja), a jelen kontextusban a felperesek nem hivatkozhatnak törvényesen erre a kötelezettségre, mivel nem hivatkoztak és nem is utaltak ezekre a nemzeti jogszabályokra.

58 A TRIPS-egyezmény rendelkezései egyébként nem rendelkeznek közvetlen hatállyal, és önmagukban nem keletkeztetnek olyan jogokat, amelyekre a felperesek a közösségi bíróság előtt közvetlenül hivatkozhatnának (lásd ebben az értelemben az Anheuser-Busch ügyben hozott, a fenti 52. pontban hivatkozott ítélet 54. pontját), az esetleges nemzeti szabályoktól függetlenül.

59 Ebből adódóan a párizsi egyezmény 8. cikkének megsértésére alapított kifogást szintén elfogadhatatlannak kell minősíteni.

A Bizottság állítólagos vétkes magatartásának beszüntetésére irányuló kérelmekről

60 Ami a felperesek azon kérelmét illeti, hogy a műholdas rádiónavigációs rendszer projektjével kapcsolatban a Bizottságot tiltsák el a „Galileo" kifejezés használatától, a Bizottság arra az állandó ítélkezési gyakorlatra hivatkozik, amely szerint a közösségi bíróság még kártérítési per keretében, a közigazgatási hatósági előjogok sérelme nélkül sem utasíthat valamely közösségi intézményt (a Bíróság C-63/89. sz., Assurances du crédit kontra Tanács és Bizottság ügyben 1991. április 18-án hozott ítéletének [EBHT 1991., I-1799. o.] 30. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-156/89. sz., Valverde Mordt kontra Bíróság ügyben 1991. június 27-én hozott ítéletének [EBHT 1991., II-407. o.] 150. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-71/99. sz., Meyer kontra Bizottság ügyben 1999. június 1-jén hozott végzésének [EBHT 1999., II-1727. o.] 13. pontja, valamint a T-202/02. sz., Makedoniko Metro és Michaniki kontra Bizottság ügyben 2004. január 14-én hozott végzésének [EBHT 2004., II-181. o.] 53. pontja).

61 A Bizottság hozzáteszi, hogy az EK 288. cikk második bekezdése csak a múltban keletkezett károk megtérítését teszi lehetővé, és nem biztosít semmiféle olyan utasítási jogot, amely valamely jövőbeli szabálytalanság megelőzésére szolgál. Valamely név használatának megtiltása nem tekinthető természetbeni jóvátételnek. Az efféle eltiltás bizonyára megakadályozná az állítólagos sérelem folytatódását, azonban a már elszenvedett sérelmet nem tenné jóvá.

62 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EK 288. cikk második bekezdése értelmében „szerződésen kívüli felelősség esetén a Közösség a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően megtéríti az intézményei vagy alkalmazottai által feladataik teljesítése során okozott károkat". E rendelkezés célja mind a szerződésen kívüli felelősség feltételeinek, mind a kártérítéshez való jog terjedelmé-

nek és módjainak meghatározása. Egyébiránt az EK 235. cikk a Bíróság hatáskörébe utalja „a 288. cikk második bekezdésében említett kártérítési vitákat".

63 E két rendelkezésből következően – amelyek a régi ESZAK-szerződés 40. cikkének első bekezdésével ellentétben, amely csak a pénzbeni kártérítésről rendelkezett, nem zárják ki a természetbeni kártérítés engedélyezését sem – a közösségi bíróságnak hatáskörébe tartozik a Közösség minden olyan kártérítési formára való kötelezése, amely a szerződésen kívüli felelősség terén megfelel a tagállamok jogában közös általános elveknek, beleértve – amennyiben az ezen elveknek megfelelőnek tűnik – a természetbeni, adott esetben valamely cselekvésre vagy az attól való tartózkodásra felszólító meghagyás formájában megvalósuló kártérítést is.

64 A védjegyek területén az irányelv célja az, hogy a lajstromozott nemzeti védjegyek minden tagállamban egységes oltalmat élvezzenek. Az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének értelmében a védjegy jogosultja „bárkivel szemben felléphet", aki a védjegyet használja. Ahogyan azt fent (a 39. pontban) már kiemeltük, e rendelkezés a védjegyoltalom által nyújtott jogokra vonatkozó szabályok Közösségen belüli harmonizációját írja elő.

65 Ebből következően a Közösségen belüli nemzeti védjegy jogosultja számára biztosított egységes oltalom a tagállamok jogában közös általános elvek részét képezi, az EK 288. cikk második bekezdése értelmében.

66 Ezt a következtetést erősíti meg a 40/94 rendelet is, amely 98. cikkének (1) bekezdésében előírja, hogy ha a közösségi védjegybíróság úgy találja, hogy az alperes a közösségi védjegyet bitorolja, vagy megkísérelte bitorolni, akkor eltiltja az alperest a közösségi védjegy bitorlásával összefüggő cselekmények folytatásától, és meghozza azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják az eltiltás végrehajtását. Az EK 249. cikk második bekezdése értelmében pedig ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

67 Még ha igaz is, hogy a védjegyjogosultak egységes védelme a tagállamokban olyan eljárási úton is megvalósulhat, hogy a nemzeti bíróságok olyan ítéleteket hoznak, amelyek az alperest eltiltják az érintett védjegy bitorlásától, a Közösség főszabály szerint nem mentesülhet a közösségi bíróságtól származó, hasonló eljárási intézkedés alól, mivel e bíróságnak kizárólagos hatásköre van a Közösségnek felróható károk megtérítésével kapcsolatos keresetek elbírálására (a Travelex Global and Financial Services és Interpayment Services kontra Bizottság ügyben hozott, a fenti 36. pontban hivatkozott ítélet 89. pontja).

68 A Közösség éppúgy nem vonhatja ki magát a fent említett oltalmi rendszer alól, mint ahogyan a közösségi intézményeknek is tiszteletben kell tartaniuk a közösségi jog egészét, amelynek a másodlagos jog is részét képezi. Ezért a Bizottságnak tiszteletben kell tartania az irányelvet és a 40/94 rendeletet, amelyeket a Tanács javaslatára fogadtak el (lásd ilyen értelemben a Travelex Global and Financial Services és Interpayment Services kontra Bizottság ügyben hozott, a fenti 36. pontban hivatkozott ítélet 85. és 86. pontját és az ott idézett ítélkezési gyakorlatot).

69 Amennyiben a Bizottság vitatja, hogy a szóban forgó eltiltás ténylegesen alkalmas az állítólagos sérelem jóvátételére, emlékeztetni kell arra, hogy a felperesek azt állítják, hogy ők a Galileo megjelölés folyamatos és ismétlődő jogtalan használatának áldozatai, és ezért védjegyeik veszélyeztettek. A védjegyjog speciális célja különösen az, hogy a jogosultnak kizárólagos jogot biztosítson a védjegy használatára, a termék elsőként történő forgalomba hozatalára, és az azon versenytársakkal szembeni védekezésre, akik a védjeggyel jogosulatlanul jelölt termékek árusítása révén megpróbálnak visszaélni a védjegy piaci helyzetével és hírnevével (lásd a Bíróság C-349/95. sz., Loendersloot-ügyben 1997. november 11-én hozott ítéletének [EBHT 1997., I-6227. o.] 22. pontját és az ott idézett ítélkezési gyakorlatot).

70 Ebből következik, hogy a valamely védjegy használatára vonatkozó kizárólagos jog megsértése szükségképpen maga után vonja a védjegy leértékelődését, és ugyanezen okból kárt okoz a védjegy jogosultjának.

71 Tehát az elszenvedett kár teljes megtérítése megköveteli, hogy a védjegyjogosult joga az eredeti állapotában helyreállításra kerüljön, e helyreállítás pedig legalább azt igényli – függetlenül az esetleges kár számszerű összegétől –, hogy azonnal hagyjanak fel a jogosult jogát sértő magatartással. A jelen esetben kért intézkedéssel a felperesek azt szeretnék elérni, hogy a Bizottság hagyjon fel a védjegyjogaik szándékos megsértésével.

72 Ezenfelül az Elsőfokú Bíróság egyik kérdésére válaszolva a Bizottság maga is kiemelte, hogy ha őt kártérítésre kötelezték, elképzelhetetlen lenne, hogy e határozattól eltérve járjon el, és folytassa azt a cselekményt, amelyet az Elsőfokú Bíróság jogellenesnek minősített. A Bizottság tehát elismeri, hogy a cselekménytől való eltiltás tekintetében *de facto* kötve van a felelősségét megállapító közösségi bíróság határozatához. Az ilyen határozat implicit módon utasítja a Bizottságot.

73 Következésképpen az arra irányuló kérelmet, hogy a műholdas rádiónavigációs rendszer projektjével kapcsolatban a Bizottságot tiltsák el a „Galileo" kifejezés használatától, elfogadhatónak kell nyilvánítani. A Bizottság e kérelmek elfogadhatatlanságára vonatkozó kifogása tehát nem fogadható el.

Végkövetkeztetés

74 Az előzőekből következően a keresetben szereplő kérelmek egésze elfogadható. Ugyanez vonatkozik a felpereseknek az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja és a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja által biztosított jogainak megsértésére alapított jogalapokra is, a Közösségen belüli nemzeti védjegyeiket és közösségi védjegyeiket illetően.

2. *Az ügy érdeméről*

75 A felperesek keresetüket elsődlegesen a Bizottság jogellenes cselekmény miatti felelősségének elvére alapítják, másodlagosan pedig a Bizottság jogszerű cselekmény miatti felelősségének elvére.

A Bizottság jogellenes cselekmény miatti felelősségéről

Előzetes észrevételek

76 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Közösségnek az EK 288. cikk második bekezdése értelmében vett szerződésen kívüli, a szerveinek jogellenes magatartásáért fennálló felelőssége több együttes feltételnek van alárendelve, nevezetesen az intézményeknek felrótt magatartás jogellenességének, a kár valóságosságának, valamint az állítólagos magatartás és a hivatkozott kár közötti ok-okozati kapcsolat tényleges fennállásának (a Bíróság 26/81. sz., Oleifici Mediterranei kontra EGK ügyben 1982. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 1982., 3057. o.] 16. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-175/94. sz., International Procurement Services kontra Bizottság ügyben 1996. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-729. o.] 44. pontja; a T-336/94. sz., Efisol kontra Bizottság ügyben 1996. október 16-án hozott ítéletének [EBHT 1996., II-1343. o.] 30. pontja, valamint a T-267/94. sz., Oleifici Italiani kontra Bizottság ügyben 1997. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-1239. o.] 20. pontja).

77 Amennyiben az egyik feltétel nem teljesül, a keresetet teljes egészében el kell utasítani anélkül, hogy szükséges lenne a többi feltételt vizsgálni (a Bíróság C-146/91. sz., KYDEP kontra Tanács és Bizottság ügyben 1994. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 1994., I-4199. o.] 19. és 81. pontja, valamint az Elsőfokú Bíróság T-170/00. sz., Förde-Reederei kontra Tanács és Bizottság ügyben 2002. február 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-515. o.] 37. pontja).

78 A közösségi intézménynek felrótt jogellenes magatartásnak olyan jogsértésből kell állnia, amely a személyek részére jogokat biztosító valamely jogszabály kellően egyértelmű megsértését képezi (a Bíróság C-352/98. P. sz., Bergaderm és Goupil kontra Bizottság ügyben 2000. július 4-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-5291. o.] 42. pontja).

79 Az e követelmény teljesülésének megállapítását lehetővé tevő döntő szempont az érintett közösségi intézmény mérlegelési jogköre határainak nyilvánvaló és súlyos félreértelmezése.

80 Ha ez az intézmény csak jelentősen korlátozott vagy gyakorlatilag a semmivel egyenlő mérlegelési mozgástérrel rendelkezik, akkor a közösségi jog egyszerű megsértése is elegendő annak megállapításához, hogy kellően egyértelmű jogsértésről van szó (az Elsőfokú Bíróság T-198/95., T-171/96., T-230/97., T-174/98. és T-225/99. sz., Comafrica és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság egyesített ügyekben 2001. július 12-én hozott ítéletének [EBHT 2001., II-1975. o.] 134. pontja, valamint a T-64/01. és T-65/01. sz., Afrikanische Frucht-Compagnie és Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben 2004. február 10-én hozott ítéletének [EBHT 2004., II-521. o.] 71. pontja).

81 A felperesek által a jelen ügyben felhozott különböző jogalapokat és érveket ezen észrevételek fényében kell vizsgálni.

A felek érvei

82 Az első kifogással a felperesek azt állítják, hogy a Bizottságnak az elszenvedett kárt okozó vétkes magatartása abból áll, hogy a Bizottság megsértette azon védjegyekhez fűződő jogaikat, amelyeknek az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében ők a jogosultjai. A „Galileo" kifejezés használatával és másoknak erre

való biztatásával – amelyhez nem szerezték be a felperesek hozzájáruló nyilatkozatát – a Bizottság megsértette és továbbra is sérti a védjegyhez fűződő jogaikat. Ezenkívül a felperesek a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja kapcsán a közösségi védjegyeikre hivatkoznak.

83 A felperesek e tekintetben pontosítják, hogy a Bizottság által használt „Galileo" kifejezés alapvetően hasonló az ő védjegyeikhez. Ennélfogva a Bizottság magatartásának jelentős hatása van a védjegyeik megkülönböztető képességére.

84 A felperesek azt is hangsúlyozzák, hogy az általuk kínált áruk és szolgáltatások hasonlóak a Bizottság Galileo-projektje által érintett árukhoz és szolgáltatásokhoz, mivel a két fél célközönsége javarészt megegyezik.

85 A felperesek ugyanis olyan szolgáltatásokat nyújtanak, amelyek a légi, tengeri és szárazföldi közlekedés, a szállodaipar és a végfogyasztók felé irányulnak. E szolgáltatások révén valós időben információt lehet szerezni a repülőjáratok valamely konkrét helyzetéről, a járatok előrelátható menetrendjéről, illetve a foglalási lehetőségekről. A felperesek ezenkívül e szolgáltatásokkal összefüggésben termékeket is kínálnak, különösen számítógépes programokat.

86 Ami a Galileo navigációs projektet illeti, e projekt a közúti, vasúti, légi és tengeri szállítás terén a lehetséges felhasználók felé irányul, nevezetesen a szolgáltatók, gyártók és ügyfeleik felé. A projekt által nyújtott fő szolgáltatás a szállítóeszközök helyzetének valós időben történő megállapítása.

87 E fő szolgáltatás megegyezik a felperesek által nyújtott azon szolgáltatásokkal, amelyek lehetővé teszik valamely repülőjárat pontos földrajzi helyzetének meghatározását. A hasonlóság kiterjed az árukra is, mivel a Galileo-projekt az információértelmezéshez, az információfelhasználáshoz és a felhasználók részére történő információnyújtáshoz szükséges számítógépes programok és speciális számítógépek kifejlesztését is magában foglalja.

88 A felperesek szerint az érintett közönségnél fennáll a felperesek védjegyei és a Bizottság által használt „Galileo" kifejezés közötti összetévesztés veszélye. A Bizottság maga is hangsúlyozta a Galileo-projekt hatalmas jelentőségét, az ehhez szükséges 140 000 tervezett álláshely megteremtését, valamint a berendezések és szolgáltatások piacát, amelynek becsült értéke 2010-től kezdődően évi több mint 9 milliárd euró. A felperesek úgy vélik, hogy e fejlemények elkerülhetetlen következményeként a „Galileo" kifejezést a projekt által érintett valamennyi technológia terén egyre intenzívebben fogják használni.

89 A felperesek szerint egyébiránt a „Galileo" kifejezésnek a Bizottság által tervezett használata a „gazdasági tevékenység körére" terjed ki, mivel a kifejezést a Galileo-projekt által nyújtott szolgáltatások egészével kapcsolatban alkalmazzák.

90 A felperesek kiemelik, hogy a Bizottság és a Tanács ragaszkodott ahhoz a tényhez, hogy a Galileo-projekt a magánszektorral kötött partnerségen alapul, és hogy a projektnek a projekt gazdasági életképességét biztosító kereskedelmi célja van. Ennek megfelelően már most egy 65 vállalkozásból álló konzorcium dolgozik a projekt gyakorlati kérdésein, és számos ipari és bankcsoport készül az a projektben való jövőbeni részvételre. A megvalósítás ezen említett fázisai során tehát a Galileo-projekt fontos gazdasági tétet jelent a magánszektor számára.

91 A Bizottság az ASE-vel együttműködésben már létre is hozta „Galileo közös vállalkozást" (lásd a fenti 10. pontot); e vállalkozás feladata a program fejlesztési és

érvényesítési szakaszának a beindítása, valamint a kiépítés és a hasznosítás szakaszának az előkészítése. Ezenkívül a Bizottság 2003. május 22-én 500 000 euro összegű pályázati felhívást tett közzé, különösen a Galileo-projektnek a már meglévő navigációs rendszerekbe való integrálhatóságának tanulmányozása céljára.

92 Az a tény, hogy a Bizottság kérelmezte a „Galileo" kifejezés közösségi védjegyként történő lajstromozását (lásd a fenti 14. pontot), nem magyarázható mással, mint azzal, hogy e védjegyet áruk és szolgáltatások megkülönböztetésére kívánja használni.

93 A felperesek szerint a Bizottság jelentős európai ipari csoportokat biztatott a „Galileo" kifejezés mint védjegy gazdasági tevékenység körében történő használatára, így például a Galileo Industries nevű társaságot, amelyet a Tribunal de commerce de Bruxelles beidézett (lásd a fenti 19. pontot), és amely arra hivatkozott, hogy a „Galileo" kifejezést a Bizottság választotta. A közös vállalkozásban részt vevő partnerek szükségszerűen ugyanezt a kifejezést használják, ez a használat így szintén a Bizottságnak róható fel.

94 Második kifogásként a felperesek azt róják fel a Bizottságnak, hogy kárt okozott nekik azzal, hogy elmulasztott védjegykutatást végezni. Bárki, aki új védjegyet szándékozik használni, szembesülhet azzal a veszéllyel, hogy valamely harmadik személy már megszerezte az azonos vagy hasonló megjelöléshez fűződő kizárólagos jogokat. A felperesek szerint ha a Bizottság elvégezte volna e kutatást, akkor tudomást szerzett volna az ő védjegyjogaikról, és projektjének jelölésére könnyen választhatott volna más kifejezést. A Bizottság súlyos hibát vétett azzal, hogy miután tájékoztatták a felperesek védjegyjogairól, folytatta a „Galileo" kifejezés használatát.

95 A Bizottság erre azt válaszolta, hogy a Galileo kutatási programot jelölő megjelölés és a felperesek által hivatkozott védjegyek nem hasonlóak, mivel a felperesek védjegyeinek alapvető és megkülönböztető eleme egy stilizált gömb. Ami a közösségi védjegy-bejelentési kérelmét illeti, a Bizottság szerint az egy meglehetősen sajátos megjelölés (lásd a fenti 14. pontot), amely semmiféle összetéveszthetőséget nem teremt a felperesek által hivatkozott védjegyekkel.

96 Ezenkívül e védjegybejelentés a műholdas rádiónavigáció területére korlátozott kutatási és fejlesztési szolgáltatásokra vonatkozott. A védjegybejelentést pusztán megelőző jelleggel tették, hogy kizárják annak veszélyét, hogy a kifejezést magáncégek kisajátítják, és hírnevéből mindenféle jogosultság nélkül profitálnak.

97 A Bizottság szerint egyébiránt a felperesek által hivatkozott védjegyek nem a nagyközönség felé irányulnak. A felperesek e védjegyeket kizárólag szűk szakmai körrel folytatott tevékenységek keretében használják. Következésképpen a Bizottság szerint a felperesek védjegyei nem élveznek semmiféle hírnevet a fogyasztók és a végfelhasználók körében.

98 Ugyanezen oknál fogva a nagyközönség szemszögéből semmiféle összetéveszthetőség nem áll fenn a hivatkozott védjegyek és az európai projekttel kapcsolatban használt „Galileo" kifejezés között. Vagyis azok a szakmabeliek, akik felé a felperesek tevékenysége irányul, sokkal figyelmesebbek, mint az átlagfogyasztó, és semmiféle nehézséget nem okoz számukra, hogy a „Galileo" kifejezést az európai kutatási programot jelölő kifejezésként fogják fel, és megkülönböztessék a felperesek védjegyeitől.

99 A Bizottság hozzáteszi, hogy ő kizárólag az európai műholdas navigációs projekt nevének szinonimájaként használta a „Galileo" kifejezést. E használat sohasem irányult a projekt keretében létrejövő gyakorlati eredményekből származó szolgáltatás vagy termék promóciójára.

100 Ami a Galileo közös vállalkozást illeti, az csupán a Galileo program kutatási és fejlesztési szakaszának irányítására jött létre, és semmiféle kereskedelmi tevékenységet nem folytat. Mindössze kezeli a pályázati felhívások ügyét, és kiválasztja a rendszer jövőbeli koncessziójogosultját.

101 A Bizottság tagadja, hogy árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban harmadik személyeket a „Galileo" kifejezés gazdasági tevékenység körében való használatára biztatott volna. Azt állítja, hogy semmiféle kapcsolatban nem állt a Galileo Industries nevű céggel, és különösen nem biztatta e céget a „Galileo" kifejezés védjegyként történő használatára.

102 Ami a felperesek második felhozott kifogását illeti, a Bizottság vitatja, hogy a jog szerint köteles lett volna védjegykutatást végezni. Az a tény, hogy nem végzett védjegykutatást, önmagában még nem hiba.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

– Az első kifogásról: a felperesek védjegyhez fűződő jogainak megsértése

103 Ami az arra alapított kifogást illeti, hogy a Bizottság megsértette az azon védjegyekhez fűződő jogokat, amelyeknek a felperesek a jogosultjai, meg kell jegyezni, hogy az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja és a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja kimondja azokat a szabályokat, amelyek célja jogok keletkeztetése. A rendelkezések olyan jellegűek, hogy a felperesek – mint az irányelv és a 40/94 rendelet oltalma alatt álló védjegyek jogosultjai – számára kizárólagos jogot biztosítanak arra, hogy bizonyos körülmények esetén bárkit eltiltsanak a védjegyeikhez hasonló vagy azokkal azonos megjelölések használatától.

104 Ami azt a kérdést illeti, hogy a Bizottság kellően egyértelműen megsértette-e az említett rendelkezéseket és azt a jogot, amelyet e rendelkezések biztosítanak, hangsúlyozni kell, hogy e jogsértésnek az az előfeltétele, hogy e rendelkezések alkalmazásának összes feltétele együttesen fennálljon a jelen ügyben.

105 E tekintetben elsőként emlékeztetni kell arra, hogy e feltételek egyike különösen a védjegy és a szóban forgó megjelölés áruinak és szolgáltatásainak azonossága vagy hasonlósága által okozott összetéveszthetőség fennállásától teszi függővé a védjegyjogosult védelmét.

106 Ezért a Bizottság csak akkor sértette meg az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontját és a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontját, ha a felperesek bizonyítani tudják, hogy a Bizottság az azon védjegyek árujegyzékében szereplő árukhoz és szolgáltatásokhoz hasonló vagy az ott szereplő árukkal és szolgáltatásokkal azonos áruk és szolgáltatások jelölésére használta a „Galileo" kifejezést, amelyeknek ők a jogosultjai.

107 Még ha a felpereseknek sikerült is bizonyítani, hogy ők maguk olyan szolgáltatásokat és árukat kínálnak, amelyek szerepelnek a „Galileo" kifejezést tartalmazó védjegyeik árujegyzékében, a Bizottság által használt azonos kifejezést illetően nem ez a helyzet.

108 A felperesek különösen azt nem tudták bizonyítani, hogy a Bizottság maga is árukat és szolgáltatásokat nyújtott volna a Galileo-projektjével kapcsolatban.

109 Válaszbeadványukban a felperesek mindössze arra hivatkoztak, hogy a Bizottság Galileo-projektje lehetséges felhasználók felé irányult, hogy az magában foglalta speciális számítógépes programok kifejlesztését, és szolgáltatások nyújtására irányult, illetve hogy közösségi védjegybejelentésével a Bizottság áruk és szolgáltatások megkülönböztetésére kívánta használni e védjegyet.

110 Az Elsőfokú Bíróság írásbeli kérdésére válaszolva a felperesek kifejezetten elismerték, hogy még nincs olyan áru vagy szolgáltatás, amely a Bizottság Galileo-projektjének köszönhetően létrejött gyakorlati eredményekből származna, és hogy ezen áruk és szolgáltatások ezért még nem állnak rendelkezésre a műholdas rádiónavigációs rendszer jövőbeni állami vagy magánfelhasználói részére.

111 Másodsorban emlékeztetni kell arra, hogy az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja és a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja a védjegyjogosult védelmét szintén ahhoz köti, hogy a szóban forgó megjelölés harmadik fél általi használata „gazdasági tevékenység körében" történő használatnak legyen minősíthető.

112 Így tehát a védjegyjogosult csak akkor élvez védelmet, ha a szóban forgó megjelölés használata alkalmas arra, hogy veszélyeztesse a védjegy funkcióit, különösen azon alapvető funkcióját, hogy a fogyasztók számára garantálja az áru vagy a szolgáltatás eredetét. Különösen ez a helyzet akkor, ha a megjelölés harmadik személyeknek felrótt használata olyan jellegű, hogy azt a látszatot kelti, hogy a gazdasági életben tényleges kapcsolat van a harmadik személy árui és szolgáltatásai, valamint azon vállalkozás között, amelyektől ezek az áruk és szolgáltatások származnak. E tekintetben meg kell vizsgálni, hogy a célba vett fogyasztók értelmezhetik-e úgy a harmadik személy által használt megjelölést, mint amely azt a vállalkozást jelöli, amelytől a harmadik személy árui és szolgáltatásai származnak (lásd ebben az értelemben az Anheuser-Busch-ügyben hozott, a fenti 52. pontban hivatkozott ítélet 59. és 60. pontját).

113 Jelen ügyben e kritériumok nem teljesülnek. Mint az az ügy irataiból kitűnik, a Bizottság idáig a „Galileo" kifejezést csak általános jelleggel, a műholdas rádiónavigációs projektjének jelölésére használta, természetesen kiemelve a jövőbeni hasznosítás felhasználói számára adódó előnyöket (lásd a fenti 12. pontot), azonban nem teremtett tényleges kapcsolatot a projekt kutatási, fejlesztési és hasznosítási szakaszainak megvalósításából származó egyes áruk és szolgáltatások, valamint a felperesek által kínált áruk és szolgáltatások között. Ami a rádiónavigációs árukat és szolgáltatásokat illeti, bizonyos, hogy a projekt e szakasza még nem aktuális (lásd a fenti 110. pontot).

114 E szempontból kiemelendő, hogy valamely megjelölés használata különösen akkor történik „gazdasági tevékenység körében", ha olyan kereskedelmi tevékenység keretében zajlik, amelynek célja gazdasági előny (profit) elérése (lásd a Travelex Global and Financial Services és Interpayment Services kontra Bizottság ügyben hozott, a fenti 35. pontban hivatkozott ítélet 93. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

115 E tekintetben igaz, hogy a Bizottság kiemelte projektjének kereskedelmi célját, és azt, hogy mindent megtesz annak érdekében, hogy az működőképes legyen, és a műholdas rádiónavigációs szolgáltatásnyújtás az előirányzott menetrendnek megfelelően ténylegesen megkezdődjön, mivel a projekt célja pontosan annak gazdasági hasznosítása.

116 Nem kevésbé bizonyos, hogy a Bizottság szerepe a műholdas rádiónavigációs projekt megindítására – amely az amerikai GPS-re és az orosz Glonassra adott „európai válasz" –, a kutatási, fejlesztési és kiépítési szakasz pénzügyi támogatására, valamint – különösen a „Galileo közös vállalkozás" létrehozásában való részvétel révén – a későbbi gazdasági hasznosításnak megfelelő keret megteremtésére, és a Galileo-projektnek a már meglévő navigációs rendszerekbe való integrálását célzó pályázati felhívás közzétételére korlátozódik.

117 Ennek során a Bizottság nem végez gazdasági tevékenységet, mivel nem kínál a piacon árukat vagy szolgáltatásokat. A „Galileo" kifejezésnek a projekt kutatási, fejlesztési és kiépítési szakaszában való használatával, amelyek megelőzik a gazdasági hasznosítás szakaszát, a Bizottság tulajdonképpen a többi gazdasági szereplőhöz képest nem törekszik gazdasági előnyre, mivel nincs olyan gazdasági szereplő, amely e területen versenyben állna vele. A felperesek által védett állásponttal ellentétben ezért nem mesterséges a Galileo-projekt gazdasági hasznosítási szakasza és az azt megelőző szakaszok közötti különbségtétel.

118 Ebből adódóan a felperesek sem tudták bizonyítani, hogy a „Galileo" kifejezés Bizottság általi használata alkalmas volt arra, hogy veszélyeztesse a hivatkozott védjegyek funkcióját, illetve hogy e használat az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja és a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett „gazdasági tevékenység körében" történt.

119 E következtetés nem áll ellentmondásban azzal a ténnyel, hogy a Bizottság a Galileo-projekttel kapcsolatban „kutatásfejlesztési szolgáltatások a műholdas rádiónavigáció területén" elnevezésű szolgáltatásokra vonatkozóan közösségi védjegybejelentést nyújtott be az OHIM-hoz, illetve hogy az WIPO-hoz benyújtotta a projekt emblémáját (lásd a fenti 14. és 16. pontot).

120 Még ha ezen cselekedetek a bejelentő azon szándékára utalnak is, hogy gazdasági tevékenység körében kíván tevékenykedni, nem ez a helyzet a jelen eset speciális körülményei között, amíg a Bizottság magatartása nem haladja meg azt a szerepkört, amelyet mostanáig töltött be a műholdas rádiónavigációs projektje keretében, illetve a „Galileo" kifejezés használata során (lásd a fenti 113., 116. és 117. pontot).

121 Ami a felperesek arra való hivatkozását illeti, hogy a Bizottság minden valószínűség szerint használni fogja jövőbeli közösségi védjegyét a műholdas rádiónavigációs rendszer koncessziójogosult vállalkozásainak javára, akár a védjegy átruházása, akár licenciaengedélyek útján, ezt az állítást jelen pillanatban egyszerű spekulációnak kell tekinteni, amelynek nincs nagyobb súlya a Bizottság ezzel ellentétes azon állításánál, miszerint a védjegybejelentést pusztán megelőző jelleggel tették, annak kizárására, hogy a „Galileo" kifejezést magáncégek kisajátítsák, és hírnevéből mindenféle jogosultság nélkül profitáljanak.

122 A felperesek csupán azon meggyőződésüket fejezték ki, hogy szerintük a Bizottság magáncégeket fog a közösségi védjegyéhez fűződő előnyökben részesíteni, amint az OHIM lajstromozta a védjegyet. Mivel e lajstromozás még nem történt meg, a

Bizottság jelenleg nem használhatja a védjegyet. A felperesek fellebbezést nyújtottak be az OHIM-hoz a lajstromozás ellen (lásd a fenti 15. pontot), e fellebbezésnek pedig – a 40/94 rendelet 57. cikke (1) bekezdésének értelmében – halasztó hatálya van. Tekintettel az OHIM illetékes fellebbezési tanácsának jövőbeni határozata elleni lehetséges jogorvoslati lehetőségekre, jelenleg nem lehet tudni, hogy a Bizottság által benyújtott védjegybejelentés végül elfogadásra kerül-e.

123 Igaz, hogy kártérítési ügyekben a közösségi bíróság meghatározott pénzösszeg megfizetésére kötelezheti az alperes intézményt, vagy – amennyiben kár bekövetkezése fenyeget és ez kellő bizonyossággal előre látható – megállapíthatja a felelősségét akkor is, ha a kár összegszerűen még nem határozható meg pontosan; a bíróságtól az is kérelmezhető, hogy előzze meg a súlyosabb kárt, amint a kár oka bizonyossá válik (a Bíróság 56/74–60/74. sz., Kampffmeyer és társai kontra Bizottság és Tanács egyesített ügyekben 1976. június 2-án hozott ítéletének [EBHT 1976., 711. o.] 6. pontja, valamint a 281/84. sz., Zuckerfabrik Bedburg kontra Tanács és Bizottság ügyben 1987. január 14-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 49. o.] 14. pontja).

124 Mindenesetre ki kell emelni, hogy ezen ítélkezési gyakorlat, még ha lehetővé teszi is a bíróságnak, hogy összegszerű kár hiánya esetén is helyt adjon a kártérítés iránti kérelemnek, nem jogosítja fel a bíróságot arra, hogy az alperes intézményt anélkül marasztalja, hogy előzetesen megállapította volna, hogy az intézmény ténylegesen elkövette-e a felperes fél részére jogokat biztosító jogszabály kellően egyértelmű megsértését.

125 Jelen esetben tehát ahhoz, hogy a Bizottság az EK 288. cikk második bekezdése alapján marasztalható legyen, nem elegendő az, hogy a felperesek az ezen intézmény által a jövőben elkövetésre kerülő jogsértés egyszerű veszélyének fennállására hivatkozzanak azon jogaik tekintetében, amelyeket számukra az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja és a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja biztosít, feltételezve azt, hogy a „Galileo" kifejezést a Bizottság a felperesek védjegyeivel jelölt áruk és szolgáltatások tekintetében, gazdasági tevékenység körében használná. A felperesek különösen elmulasztották annak bizonyítását, hogy a „Galileo" kifejezésnek a Bizottság általi, a Bizottság projektjével kapcsolatban történő jelenlegi használata szükségképpen maga után vonná jogaik jövőbeli megsértését.

126 Az előzőekből következően a „Galileo" kifejezésnek a Bizottság által a műholdas rádiónavigációs projektjének jelölésére történő használata nem teljesíti az irányelv 5. cikke (1) bekezdése b) pontja és a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdése b) pontja alkalmazásának összes feltételét.

127 Következésképpen magatartásával a Bizottság nem sértette meg az irányelv 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja és a 40/94 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja által a felperesek számára biztosított jogokat.

128 A felperesek arra is hivatkoznak, hogy a Bizottság a projektjében érdekelt magánvállalkozásokat arra ösztönzte, illetve arra biztatta, hogy mostantól fogva kereskedelmi céllal, azaz árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban használják a „Galileo" kifejezést. E tekintetben visszautalnak a nemzeti bíróságok és az OHIM előtt az e vállalkozásokkal szemben indított körülbelül tucatnyi eljárásra (lásd a fenti 19–21. pontot). A felperesek szerint e vállalkozások a gazdasági tevékenység körében szükségszerűen kénytelenek voltak e kifejezést használni a tevékenységük és a Bizottság által indított projekt közötti koherencia megteremtésének az érdekében. Következésképpen a „Galileo" kifejezés magánszektor általi használata a Bizottságnak róható fel.

129 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy csak a valamely közösségi intézménynek vagy szervnek tulajdonítható eljárás vagy magatartás adhat alapot a Közösség szerződésen kívüli felelőssége fennállásának a megállapítására (ebben az értelemben lásd a Bíróság 118/83. sz., CMC és társai kontra Bizottság ügyben 1985. július 10-én hozott ítéletének [EBHT 1985., 2325. o.] 31. pontját, valamint a C-234/02. P. sz., Médiateur kontra Lamberts ügyben 2004. március 23-án hozott ítéletének [EBHT 2004., I-2803. o.] 59. pontját).

130 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az állítólagos kárnak a felrótt magatartásból kellőképpen közvetlenül kell következnie, vagyis az szükséges, hogy e magatartás legyen a kár meghatározó oka (lásd az Elsőfokú Bíróság T-201/99. sz., Royal Olympic Cruises és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben 2000. december 12-én hozott végzésének [EBHT 2000., II-4005. o.] 26. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési

gyakorlatot, e végzést a Bíróság C-49/01. P. sz., Royal Olympic Cruises és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben a fellebbezést elbíráló 2002. január 15-i végzése [az EBHT-ban nem tették közzé] is megerősítette). Viszont nem a Közösségre hárul a szerveinek eljárásából – akár csak áttételesen – következő összes hátrányos következmény jóvátétele (lásd ebben az értelemben a Bíróság 64/76. és 113/76., 167/78. és 239/78., 27/79., 28/79. és 45/79. sz., Dumortier testvérek és társai kontra Tanács egyesített ügyekben 1979. október 4-én hozott ítéletének [EBHT 1979., 3091. o.] 21. pontját).

131 A jelen ügyben annyi bizonyos, hogy a Bizottság a „Galileo" kifejezést az európai műholdas rádiónavigációs projekt jelölésére tartotta fenn. Ugyancsak bizonyos, hogy a Bizottságnak tudatában kellett lennie annak, hogy az e projektből gazdaságilag előnyre szert tenni kívánó vállalkozások ugyanezen kifejezést fogják használni mind a Bizottság, mind a projekt hírnevéhez fűződő előnyök miatt.

132 Nem kevésbé bizonyos, hogy a szóban forgó kifejezés e vállalkozások általi, gazdasági tevékenységükkel összefüggésben történő használata olyan választáson alapul, amelyről e vállalkozások önállóan döntöttek.

133 Egyrészről a felperesek nem bizonyították, hogy a Bizottság kötelezte volna az említett vállalkozásokat e kifejezés alkalmazására, vagy hogy összejátszás formájában, tevőlegesen ennek megtételére biztatta volna őket. Másrészről a felperesek azt sem állították, hogy szervezeti vagy funkcionális kapcsolat állna fenn a szóban forgó vállalkozások és a Bizottság között, vagy hogy ez utóbbi közvetlen vagy közvetett módon beavatkozva a vállalkozások ügyvezetésébe, ellenőrzést gyakorolna felettük. Végül semmi sem indokolja annak feltételezését, hogy a „Galileo" kifejezésnek a Bizottság általi kezdeti megválasztása szükségszerűen arra ösztönözte volna az érdekelt vállalkozásokat, hogy kövessék e példát, ezáltal veszélyeztetve a projekt egészének gazdasági sikerességét.

134 Mivel a vállalkozásoknak ismerniük kell a közösségi jogot és a védjegyjogot, logikusnak tűnik annak megállapítása, hogy tekintettel a vonatkozó jogi rendelkezésekre, felelősséggel tartoznak a piacon tanúsított magatartásukért, amennyiben gazdasági tevékenységük körében a „Galileo" kifejezés használata mellett döntöttek.

135 Ebből adódóan a vállalkozások e döntését úgy kell felfogni, mint az állítólagos kár közvetlen és meghatározó okát, mivel a Bizottság e kárhoz való esetleges hozzájárulása túlzottan áttételes ahhoz, hogy a szóban forgó vállalkozásokat terhelő felelősséget a Bizottságra lehetne hárítani.

136 Következésképpen a felperesek számára biztosított védjegyjogok megsértésére alapított kifogást el kell utasítani.

– A második kifogásról: a Bizottságnak a felperesekkel szemben tanúsított hanyag magatartása

137 Ami a Bizottság azon vétkes mulasztására alapított kifogást illeti, hogy nem végezte el a védjegykutatást, elegendő azt kiemelni, hogy a közösségi intézmények mulasztásai csak akkor alkalmasak a Közösség felelősségének megállapítására, ha az intézmények valamely közösségi rendelkezésből származó, törvényes eljárási kötelezettséget sértettek meg (lásd a Travelex Global and Financial Services és Interpayment Services kontra Bizottság ügyben hozott, a fenti 36. pontban hivatkozott ítélet 143. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

138 Tehát a jelen esetben a felperesek nem jelölték meg, hogy mely közösségi jogi rendelkezés értelmében lett volna a Bizottság köteles elvégezni a védjegykutatást a „Galileo" kifejezés korábbi védjegyekként történt lajstromozásait illetően. Ezenkívül mivel a kifejezésnek a Bizottság általi, a műholdas rádiónavigációs projektjének jelölésére szolgáló használata nem sértette meg a felperesek számára biztosított védjegyjogokat, nem minősíthető vétkesnek az alperes intézmény azon mulasztása, hogy e használatot megelőzően nem végezte el a felperesek védjegyeire vonatkozó kutatást.

139 Ebből adódóan a felperesek a Bizottságnak e címen felrótt magatartás jogellenességét sem tudták bizonyítani.

140 Következésképpen a Bizottságnak a felperesekkel szemben tanúsított hanyag magatartására alapított második kifogást szintén el kell utasítani.

– Végkövetkeztetés

141 Mivel sem a Bizottságnak felrótt magatartás jogellenessége, sem a kifogásolt magatartás és a hivatkozott kár közötti közvetlen ok-okozati kapcsolat megléte nem bizonyítható, nem teljesülnek a Közösség szerződésen kívüli felelősségének fennállásának feltételei.

142 E körülmények között el kell utasítani a felperesek kártérítési keresetét, amelyet erre a felelősségi rendszerre alapítottak.

A Bizottság jogszerű eljárás esetén fennálló felelősségéről

143 A felperesek a Bizottságnak a jogszerű eljárás esetén fennálló felelősségére hivatkoznak. Véleményük szerint a jelen ügyben a „Galileo" kifejezés alkalmazása sértette és sérti a jogaikat, azon teljesen egyedülálló ténynél fogva, hogy ők az egyedüli vállalkozások, amelyeknek a jogait a kérdéses intézkedés érintette (rendkívüli kár). Ezenkívül annak a veszélye, hogy valamely közintézmény egy kifejezésnek valamely projekt vonatkozásában történő használatával figyelmen kívül hagyja a védjegyjogot, amikor e jogsértés könnyen elkerülhető lett volna, semmiképpen sem tudható be annak a ténynek, hogy az intézmény sajátos gazdasági

szektorban működik (különleges kár). Végül a felperesek véleménye szerint semmilyen általános gazdasági érdekkel nem igazolható az, hogy a Bizottság gondatlanul eljárva választotta ki a „Galileo" kifejezést (igazolhatóság hiánya).

144 E tekintetben ki kell emelni, hogy amikor – mint a jelen ügyben – a közösségi intézményeknek tulajdonított jogellenesség nem bizonyított, ebből még nem következik, hogy az e magatartással magukat sértettnek tekintő vállalkozások semmi esetre sem kaphatnak kompenzációt a Közösség szerződésen kívüli felelősségének megállapítása révén (lásd ebben az értelemben a Bíróság 81/86. sz., De Boer Buizen kontra Tanács és Bizottság ügyben 1987. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 3677. o.] 17. pontját).

145 Az EK 288. cikk második bekezdése megteremti azt a Közösségre háruló kötelezettséget, hogy a Közösség megtéríti az intézményei vagy alkalmazottai által okozott károkat „a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően", következésképpen e rendelkezés anélkül teremti meg e kötelezettséget, hogy az említett elvek hatályát kizárólag a Közösségnek az intézmények jogellenes magatartásáért fennálló szerződésen kívüli felelősségi rendszerére korlátozná.

146 Tehát a szerződésen kívüli felelősségre vonatkozó nemzeti jogok lehetővé teszik a személyek számára – jóllehet eltérő mértékben, speciális területeken és eltérő eljárások szerint –, hogy bizonyos károk megtérítését bírósági úton érvényesítsék, akár a károkozó jogellenes magatartásának hiányában is.

147 A Közösség intézményeinek olyan magatartásából származó kár esetén, amelynek jogellenessége nem bizonyított, felmerülhet a Közösség szerződésen kívüli felelőssége, amennyiben a kár bekövetkeztére, a kár és a közösségi intézmények magatartása közötti ok-okozati összefüggésre, valamint a kár rendkívüli és különleges jellegére vonatkozó feltételek együttesen teljesülnek (a Bíróság

C-237/98. P. sz., Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben 2000. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-4549. o.] 19. pontja).

148 Ami a gazdasági szereplők által a közösségi intézmények eljárása miatt elszenvedett károkat illeti, a kár akkor rendkívüli, ha meghaladja az adott ágazat tevékenységi körével járó gazdasági kockázat határait (az Afrikanische Frucht-Compagnie és Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott, a fenti 80. pontban hivatkozott ítélet 151. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

149 Jelen ügyben még ha feltételezzük is, hogy a felpereseknek sikerül bizonyítania, hogy olyan tényleges kárt szenvedtek el, amelyet a „Galileo" kifejezésnek a Bizottság általi használata okozott, ez a kár nem tekinthető olyannak, mint amely meghaladja a kifejezésnek mint védjegynek a felperesek általi használatával járó kockázatok határait.

150 A „Galileo" névnek a védjegyeik, áruik és szolgáltatásaik jelölésére szolgáló megválasztásakor a felperesek nyilván tudatában voltak annak, hogy az 1564-ben Pisában született híres olasz matematikus, fizikus és csillagász keresztnevéből vették az ötletet, aki az európai tudománytörténet és kultúra egyik nagy alakja. Ezért a felperesek önként tették ki magukat annak a veszélynek, hogy valaki más, jelen esetben a Bizottság, jogszerűen – azaz az ő védjegyjogaik sérelme nélkül – használhatja ugyanezt a híres nevet a műholdas rádiónavigáció területén végzett kutatási programjának megnevezésére. Egyébként 1989-ben a National Aeronautics and Space Administration (NASA) (az amerikai űrkutatási és űrhajózási központ) szintén a „Galileo" kifejezést választotta egy űrmisszió megnevezésére, nevezetesen a Jupiter bolygó felé küldött megfigyelő műhold fellövésére.

151 Ezért a jelen ügy körülményeire tekintettel nincs helye annak, hogy a felperesek által állítólag elszenvedett kár rendkívülinek minősüljön.

152 E megállapítás elegendő az e jogalapra alapozott kártérítéshez való bármiféle jog kizárására, anélkül, hogy az Elsőfokú Bíróságnak döntenie kellene az állítólagos kár különleges jellegéről.

153 Ebből adódóan a felpereseknek a Bizottság szerződésen kívüli felelősségére alapított kártérítési kérelme – a Bizottság szerveinek jogellenes magatartása hiányában – a továbbiakban nem tartható fenn.

154 Az előbbiekben kifejtettek egészéből következően a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

155 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

156 Mivel a felperesek pervesztesek lettek, az alperes intézmény kérelmének megfelelően, kötelezni kell őket – a saját költségeikeen kívül – a Bizottság költségeinek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (kibővített második tanács)

a következőképpen határozott:

1) A keresetet elutasítja.

2) A felpereseket kötelezi a költségek viselésére.

Pirrung Meij Forwood

Pelikánová Papasavvas

Kihirdetve Luxembourgban, a 2006. május 10-i nyilvános ülésen.

E. Coulon J. Pirrung

hivatalvezető elnök

Tartalomjegyzék

Az alapeljárás tényállása ..... II - 1298

1. A felperesek által használt „Galileo" kifejezés ..... II - 1298

2. A Bizottság által használt „Galileo" kifejezés ..... II - 1300

3. A Bizottság által benyújtott közösségi védjegy-bejelentési kérelem ..... II - 1303

4. A felperesek és a Bizottság közötti levélváltás ..... II - 1304

5. A felperesek által a jelen bírósági eljárással párhuzamosan indított bírósági és közigazgatási eljárások ..... II - 1305

Az eljárás és a felek kérelmei ..... II - 1306

Indokolás ..... II - 1308

1. Az elfogadhatóságról ..... II - 1308

A felek érvei ..... II - 1308

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 1310

A kereseti kérelem egyértelműségének és pontosságának követelménye ... II - 1310

– A nemzeti, a Közösségen belüli és a Közösségen kívüli védjegyek II - 1311

– A jó hírnévvel rendelkező védjegyek ..... II - 1313

– A közösségi védjegyek ..... II - 1313

– A cégjelzések, kereskedelmi nevek, és doménnevek ..... II - 1314

A Bizottság állítólagos vétkes magatartásának beszüntetésére irányuló kérelmekről ..... II - 1317

Végkövetkeztetés ..... II - 1320

2. Az ügy érdeméről ..... II - 1321

A Bizottság jogellenes cselekmény miatti felelősségéről ..... II - 1321

Előzetes észrevételek ..... II - 1321

A felek érvei ..... II - 1322

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 1327

– Az első kifogásról: a felperesek védjegyhez fűződő jogainak megsértése ..... II - 1327

– A második kifogásról: a Bizottságnak a felperesekkel szemben tanúsított hanyag magatartása ..... II - 1335

– Végkövetkeztetés ..... II - 1336

A Bizottság jogszerű eljárás esetén fennálló felelősségéről ..... II - 1336

A költségekről ..... II - 1339